

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Reného Fischera a soudkyň JUDr. Ladislavy Mentbergerové a Mgr. Halky Hovorkové ve věci

žalobce: **D. D.** , narozený xxx,
bytem xxx,
zastoupený advokátem Mgr. Petrem Vodehnalem,
sídlem Havlíčkova 1680/13, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Česká lodní doprava-charter, s.r.o.**, IČO 25732161,
sídlem Záběhlická 1658/48, 106 00 Praha 10,
zastoupený advokátem JUDr. Václav Luřcha,
sídlem Nám. Jiřího z Lobkovic 2406/9, 130 00 Praha 3

o 9 940 EUR s příslušenstvím, k odvolání žalovaného proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 10, ze dne 15. 1. 2019, č. j. 16 C 152/2017 - 233,

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně **se potvrzuje.**
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady odvolacího řízení ve výši 19 280 Kč do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta Mgr. Petra Vodehnala.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem uložil soud I. stupně žalovanému povinnost zaplatit žalobci částku 9 940 EUR s úrokem z prodlení ve výši 8,05% ročně z částky 280 EUR od 18. 6. 2015 do zaplacení, 1 960 EUR od 26. 8. 2015 do zaplacení, 2 555 Eur od 17. 11. 2015 do zaplacení, 560 Eur od 13. 5. 2016 do zaplacení, 280 EUR od 4. 6. 2016 do zaplacení, 315 EUR od 8. 7. 2016 do zaplacení, 3 640 EUR od 1. 11. 2016 do zaplacení, 350 EUR od 23. 11. 2016 do zaplacení, to vše do tří dnů od

Shodu s prvopisem potvrzuje I. Š.

jeho právní moci (výrok I.). Současně uložil žalovanému povinnost nahradit žalobci náklady řízení ve výši 56 204 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám Mgr. Petra Vodehnala (výrok II.).

2. Takto rozhodl soud I. stupně o žalobě, kterou se žalobce domáhal po žalovaném úhrady částky 9 940 EUR s tvrzením, že v rámci výkonu práce na pozici xxx podle pokynů žalovaného služebně cestoval do Chorvatska ve dnech 13. 5. - 20. 5. 2015, 3. 6. - 28. 7. 2015, 6. 8. - 17. 10. 2015, 30. 3. - 14. 4. 2016, 29. 4. - 6. 5. 2016, 30. 5. - 7. 6. 2016, 21. 6. - 2. 10. 2016 a 13. 10. - 22. 10. 2016, za které nárokoval tzv. „stravné“ podle § 170 odst. 1 zák. práce a v souladu s vyhl. č. 242/2014 Sb., vyhl. č. 309/2015 Sb. ve výši 35 EUR za každý den strávený na zahraniční pracovní cestě. Žalovaný s nárokem žalobce nesouhlasil.
3. Po stránce skutkové vyšel soud I. stupně ze zjištění, která podrobně zrekapituloval v odstavci 5 napadeného rozsudku a na jejich základě vzal za prokázané, že mezi žalobcem a žalovaným byla uzavřena pracovní smlouva dne 30. 4. 2013 a 1. 3. 2016, kde jako místo výkonu práce byla uvedena adresa xxx Praha xxx a dále podle požadavků zaměstnavatele v návaznosti na vykonávanou práci, který je oprávněn vyslat zaměstnance na služební cestu v rámci republiky i zahraničí, a že výzvou ze dne 3. 5. 2017 a ze dne 17. 10. 2017 se žalobce domáhal po žalovaném úhrady stravného, k čemuž se žalovaný stavěl negativně. Dále učinil relevantní zjištění o pobytu žalobce v inkriminovaných dnech v Chorvatsku z předávacích protokolů a voucherů s klienty žalovaného, specifikovaných v bodu 5 napadeného rozsudku.
4. Po stránce právní dospěl soud I. stupně k závěru o důvodnosti žaloby poté, kdy dovedil, že v posuzovaném případě se jednalo o pracovní cesty ve smyslu § 42 a § 152 písm. a) zák. práce, a proto shledal žalobcem požadovaný nárok na zahraniční stravné podle § 170 zák. práce opodstatněný. K tomuto závěru došel především s ohledem na skutečnost, že to byl žalovaný, kdo koncipoval pracovní smlouvy, v nichž bylo místo výkonu práce sjednáno v České republice, a kdo stanovil žalobci hrubou měsíční mzdu ve výši 15 000 Kč. Nemohlo se tedy jednat o přeložení zaměstnance na letní měsíce ve smyslu § 43 zák. práce, jak tvrdil žalovaný, když navíc žalobce od žalovaného neobdržel žádný jiný bonus či odměnu, a žalovaný jej hodnotil za jeho práci stejným způsobem, ať byl jeho výkon práce realizován v České republice, či v zahraničí. S ohledem na to bylo na místě aplikovat ustanovení § 170 zák. práce, které řeší právě dorovnání zvýšených nákladů zaměstnance, které mu v souvislosti s pobytem v zahraničí vzniknou. Soud I. stupně v této souvislosti též konstatoval, že převedením zaměstnance v letních měsících do Chorvatska za stejnou odměnu by byl žalobce ve znevýhodněné situaci v důsledku odloučení od rodiny a že jeho výdaje by byly vyšší než v měsících zimních; tedy že jeho reálná mzda by po celý rok nebyla stejná, byla by nižší. Protože žalobce požadoval stravné pouze za období svého faktického pobytu v Chorvatsku, vyčíslil soud I. stupně při zohlednění výše základní sazby zahraničního stravného pro rok 2015 a 2016 (vyhlášky č. Ministerstva financí ČR č. 242/2014 Sb. a č. 309/2015 Sb.) požadovaný nárok žalobce tak, že se jednalo o částku 34 EUR na den, krát 284 dní a že žalobci tedy náleží celkem částka 9 940 EUR.
5. Výrok o náhradě nákladů řízení odůvodnil soud I. stupně odkazem na § 142 odst. 1 o. s. ř. Protože byl žalobce v řízení zastoupený advokátem, přiznal mu soud I. stupně proti žalovanému náhradu nákladů právního zastoupení, a to za 4 úkony právní služby /*převzetí a příprava věci, vypracování žaloby, účast na jednání soudu dne 19. 6. 2018 a 15. 1. 2019*/ po 9 340 Kč a jeden poloviční úkon /*předžalobní upomínka*/ ve výši 4 670 Kč a 5 paušálních náhrad k těmto úkonům právní služby po 300 Kč. K nákladům řízení připočetl dále soudní poplatek ve výši 12 674 Kč. Celkem tedy náhrada nákladů řízení činila částku 56 204 Kč.
6. Proti tomuto rozsudku podal včasné odvolání žalovaný. Namítl, že soud I. stupně neúplně zjistil skutkový stav, když neprovedl všechny navrhované důkazy, zejména výslech svědků Z. R. a P. B.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. Š.

k prokázání náplně práce žalobce, ze které přímo vyplývala dohoda mezi účastníky o tom, že se nejedná o pracovní cesty, nýbrž o pracovní pozici v Chorvatsku během letních měsíců s tím, že tato dohoda fungovala bez problémů po dobu 10 let. Tuto skutečnost ostatně mohl potvrdit i p. D. Z., který v Chorvatsku zajišťoval ubytování pro žalobce. Provedením těchto důkazů by podle žalovaného bylo nepochybně prokázáno, že se jednalo o výkon práce v Chorvatsku v souladu se sjednaným místem výkonu práce v pracovní smlouvě a že nemohlo dojít k jinému výkladu tohoto právního jednání.

7. Dále poukázal na skutečnost, že zavedení pracovního vztahu tak, jak jej prezentuje a vykládá žalobce, by byl pro něj ekonomicky katastrofální a neufinancovatelný a že za žádných okolností by k takovému opatření nepřistoupil, protože náklady na jednoho zaměstnance by stouply o 39 262 Kč za měsíc a za každý rok by takové náklady na zaměstnance stouply o 223 572 Kč, což jistě neměl v úmyslu.
8. Žalovaný nadále trval na tom, že mezi ním a žalobcem byla již od počátku dohoda o tom, že jeho pracovní pozice bude spočívat ve výkonu práce 6 měsíců v Chorvatsku a 6 měsíců v České republice, což také fungovalo 10 let bez námitek ze strany žalobce a že k uplatnění nároku došlo až po skončení jeho pracovního poměru.
9. Zpochybnil rovněž, že žalobce uplatňuje žalobou toliko nárok na stravné a nikoli na cestovné za tyto údajně uskutečněné cesty. Jednání žalobce označil za účelové.
10. Dovedil, že žalobce žádnou z těchto uváděných cest nikdy nepodniknul a nemůže ji ani doložit. Tato skutečnost jen potvrzuje, že žalobce byl plně srozuměn s tím, že jeho pracovní pozice obnáší práci 6 měsíců v Chorvatsku a 6 měsíců v České republice.
11. Závěrem uvedl, že žalobce s ním uzavřel již třetí pracovní smlouvu, a to vždy se stejnou pracovní pozicí a se stejnými podmínkami, zcela dobrovolně a po zralé úvaze a že již při jejím uzavření věděl, že se jedná o práci 6 měsíců v České republice a 6 měsíců v zahraničí, pokud by se žalobci nezdálo finanční ohodnocení za uvedených podmínek adekvátní, nebyl nucen takovou pracovní smlouvu uzavřít. Taktéž uvedl, že pracovní doba v období, kdy měla být žalobcem práce vykonávána v Chorvatsku, byla méně časově náročná, než standardní pracovní doba v České republice.
12. V případě žalobce se nemohlo jednat o pracovní cesty, neboť nesplňovaly zákonné znaky tohoto institutu. Odkázal přitom na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 2654/2006, ve kterém je uvedeno, že vysláním zaměstnance na pracovní cestu nelze řešit trvalé změny poměrů u zaměstnavatele, ale pouze po dobu nezbytně nutné potřeby. Také proto dovedl, že se v případě žalobce nejednalo o pracovní cestu, s níž by byl spojen nárok na stravné.
13. S tímto podstatným odůvodněním navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení.
14. Žalobce ve svém písemném vyjádření vyvracel důvody odvolání, zejména akcentoval závěr soudu I. stupně o tom, že vykonal zahraniční pracovní cesty, za které mu nebylo vyplaceno řádně stravné. Závěrem navrhl potvrzení rozsudku soudu I. stupně jako věcně správného.
15. Odvolací soud přezkoumal rozsudek soudu I. stupně podle § 212 a § 212a odst. 1 a 5 o. s. ř., včetně správnosti postupu v řízení, které jeho vydání předcházelo, a poté dospěl k závěru, že odvolání žalovaného není opodstatněné.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. Š.

16. Žalovaný uplatnil odvolací důvody podle § 205 odst. 2 písm. d) a e) o. s. ř., kdy soudu I. stupně vytkl neúplně zjištěný skutkový stav a nesprávná skutková zjištění. Odvolací soud konstatuje, že soud I. stupně provedl dokazování v dostatečném rozsahu, neboť provedl důkazy ke všem pro rozhodnutí právně významným skutečnostem, důkazy provedl řádně podle § 122 a násl. o. s. ř. a poté je náležitě vyhodnotil podle zásady volného hodnocení důkazů ve smyslu § 132 o. s. ř. a v odůvodnění svého rozhodnutí popsal skutková zjištění, která z nich učinil. Skutková zjištění, která prvostupňový soud učinil, vyplývají z provedených důkazů, a proto tyto odvolací důvody dány nejsou.
17. Žalovaný uplatnil dále odvolací důvod uvedený v ust. § 205 odst. 2 písm. g) o. s. ř., kdy soudu I. stupně vytkl nesprávné právní posouzení věci. Právní posouzení je nesprávné, jestliže soud na správně zjištěný skutkový stav aplikuje nesprávnou právní normu, případně aplikuje správnou právní normu, ale nesprávně ji vyloží, popřípadě neaplikuje adekvátní právní normu.
18. Projednávanou věc je třeba posuzovat vzhledem k tomu, že žalobce uplatňuje zahraniční stravné za období od 5 - 10/2015 a 3 - 10/2016, podle zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce ve znění účinném do 31. 12. 2016 - dále jen zákoník práce, ve zkratce zák. práce.
19. Podle ustanovení § 42 odst. 1 zák. práce pracovní cestou se rozumí časově omezené vyslání zaměstnance zaměstnavatelem k výkonu práce mimo sjednané místo výkonu práce. Zaměstnavatel může vyslat zaměstnance na dobu nezbytné potřeby na pracovní cestu jen na základě dohody s ním. Zaměstnanec na pracovní cestě koná práci podle pokynů vedoucího zaměstnance, který ho na pracovní cestu vyslal.
20. Podle ustanovení § 154 zák. práce věta první zahraniční pracovní cestou se rozumí cesta konaná mimo území České republiky
21. Z těchto ustanovení vyplývá, že o zahraniční pracovní cestu se může jednat jen v případě, jestliže jde o časově omezené vyslání zaměstnance na dobu nezbytné potřeby k výkonu práce mimo sjednané místo výkonu práce mimo území České republiky. O takový případ dočasněho výkonu práce v zahraničí, popřípadě výkonu práce v zahraničí na dobu nezbytné potřeby, se v posuzovaném případě jedná.
22. Odvolací soud neshledal opodstatněnou výtku žalovaného o tom, že prvostupňový soud zjistil neúplně skutkový stav, když neprovedl jím navrhané výslechy svědků k prokázání náplně práce žalobce, z níž vyplývala dohoda mezi účastníky o tom, že se nejedná o pracovní cesty, nýbrž o pracovní pozici v Chorvatsku během letních měsíců, která trvala po dobu 10 let, a to z níže uvedených důvodů. K tomu je třeba poukázat, že prvostupňový soud učinil dokazování v dostatečném rozsahu tak, aby na základě něj mohl učinit logický skutkový závěr o tom, že žalobce neměl sjednané místo výkonu práce po dobu letních měsíců mimo území České republiky a že jeho pracovní činnost v Chorvatsku tak lze kvalifikovat jako zahraniční pracovní cesty ve smyslu § 42 odst. 1 a § 154 zák. práce, za které mu podle § 170 zák. práce přísluší stravné, které soud I. stupně správně stanovil ve výši podle § 1 vyhl. č. 242/2014 Sb. a přílohy k ní a § 1 vyhl. č. 309/2015 Sb. a přílohy k ní, jež upravovaly výši stravného při pracovní cestě do zahraničí za 1 den pro rok 2015 (vyhl. č. 242/2014 Sb. a 2016 (vyhl. č. 309/2015 Sb.) – pro oba roky 35 EUR za 1 den. Soud I. stupně v odůvodnění svého rozhodnutí chybně uvedl, zřejmě v důsledku písařské chyby částku 34 EUR za 1 den.
23. Protože žalobce požadoval stravné za období od května do října 2015 a od března do října 2016 bylo při posuzování předběžné otázky místa jeho výkonu práce vycházet z pracovní smlouvy ze dne 30. 4. 2013 a ze dne 1. 3. 2016. V obou těchto pracovních smlouvách je jako místo výkonu

práce uvedena adresa xxx Praha xxx s poznámkou „*dále dle požadavků zaměstnavatele v návaznosti na vykonávanou práci. Zaměstnavatel má právo vyslat zaměstnance na služební cestu v rámci ČR i v zahraničí*“.

24. Mezi účastníky nebylo sporu o tom, že pokyny k výkonu práce žalobce v Chorvatsku mu dával žalovaný ústně a že pracovní činností žalobce v Chorvatsku bylo půjčování lodí žalovaného a zajišťování jejich servisu, přičemž o výkonu této jeho pracovní činnosti svědčí protokoly o předávání a přebírání jednotlivých lodí žalovaného jeho klientům v Chorvatsku, které provedl prvostupňový soud k důkazu a z nichž vzal správně za prokázané, že žalobce v rozhodné době v Chorvatsku vykonával pro žalovaného uvedenou pracovní činnost. Mezi účastníky nebylo sporu ani o tom, že žalobce vykonával pro žalovaného specifikovanou práci v Chorvatsku v letních měsících roku 2015 a 2016, a to v konkrétních dnech, které žalobce specifikoval v žalobě. Nejednalo se tedy o kontinuální výkon práce žalobce v Chorvatsku po celou dobu v uvedených letních měsících roku 2015 a 2016.
25. K argumentaci žalovaného, že žalobce nedal souhlas k pracovní cestě, lze uvést, že je zcela nelogická, protože žalobce tyto zahraniční cesty fakticky vykonal, a to navíc opakovaně, jak v letních měsících roku 2015, tak v letních měsících roku 2016, a protože z provedených důkazů jasně vyplývá, že práci pro žalovaného v uvedených dnech také realizoval.
26. Jako neopodstatněné shledal odvolací soud také tvrzení žalovaného, že mezi účastníky byla sjednána dohoda o změně místa výkonu práce, když z obsahu obou pracovních smluv ze dne 30. 4. 2013 a 1. 3. 2016 je zcela zřejmé, že místo výkonu práce bylo sjednáno v České republice v sídle žalovaného, a když žalovaný jako důkaz žádnou písemnou změnou pracovní smlouvy k prokázání tohoto svého tvrzení neučinil a navíc tuto okolnost v řízení ani netvrdil. Pokud žalovaný k tomuto svému tvrzení navrhl výslechy svědků, pak soud I. stupně tyto výslechy správně neprovedl, neboť ke změně místa výkonu práce, sjednaného u obou zmíněných pracovních smluv v písemné formě (§ 40 zák. práce), by mohlo dojít pouze písemnou formou. Zákoník práce vyžaduje ve svém § 34 odst. 2 pro pracovní smlouvu obligatorní písemnou formu a za tohoto stavu musí být i změna pracovní smlouvy učiněna písemně (nebo v přísnější formě) podle § 564 část věty před středníkem zák. č. 89/2012 Sb. – občanský zákoník, ve zkratce o. z. za použití § 4 zák. práce. Odvolací soud v kontextu shora uvedeného si dovoluje poznamenat, že to byl právě žalovaný jako zaměstnavatel, kdo koncipoval obě výše zmíněné pracovní smlouvy.
27. Ostatní námitky žalovaného vztahující se zejména k jeho argumentaci o tom, že žalobce po ukončení pracovní cesty mu nepředložil vyúčtování cestovních náhrad, shledal odvolací soud irelevantními vzhledem k tomu, že žalobce zaplacení cestovních náhrad v tomto řízení vůbec nepožadoval. Stejně tak jako irelevantní posoudil námitku žalovaného o tom, že zavedení pracovního vztahu podle výkladu žalobce by pro něj bylo ekonomicky neufinancovatelné.
28. Jako zcela bez právního významu pro posuzovanou věc shledal odvolací soud také výtky žalovaného o tom, že takto nastavený pracovní vztah trval bezproblémově 10 let a že v předchozí pracovní smlouvě uzavřené mezi účastníky bylo jako místo výkonu práce výslovně ujednáno i Chorvatsko, neboť nárok žalobce vyplývající z jeho pracovních cest uskutečněných ve specifikovaném období roku 2015 a 2016 bylo nutné posoudit na základě platně uzavřených pracovních smluv výše uvedených.
29. Právní posouzení věci tak, jak jej soud I. stupně učinil, je správné a odvolací soud proto rozsudek soudu I. stupně potvrdil jako věcně správný podle § 219 o. s. ř., a to včetně věcně správného výroku o nákladech řízení, neboť prvostupňový soud nepochybil ani v tom, že žalobci přiznal náklady řízení za jeho právní zastoupení v souladu se zásadou zakotvenou v ustanovení § 142 odst. 1 o. s. ř. podle jeho plného úspěchu ve věci. Náklady řízení správně vyčíslil v souladu s vyhl. č. 177/1996 Sb.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. Š.

30. O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 142 odst. 1 o. s. ř. za použití § 224 odst. 1 o. s. ř. Odvolací soud přiznal žalobci, který byl i v odvolacím řízení zcela úspěšný, právo na jejich náhradu v plném rozsahu. Tyto sestávají z nákladů jeho právního zastoupení; tj. odměny advokáta při zastupování za 2 úkony právní služby po 9 340 Kč podle § 7 bod 6., § 8 odst. 1 a § 11 odst. 1 písm. g) a k) vyhl. č. 177/1996 Sb. (vyjádření k odvolání žalovaného, odvolací jednání dne 5. 6. 2019) a za 2 režijní paušály na hotové výdaje ve výši 2x 300 Kč podle § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. ve znění platném od 1. 9. 2006. Náklady odvolacího řízení tedy činí celkem 19 280 Kč a jsou splatné podle § 149 odst. 1 o. s. ř. za použití § 224 odst. 1 o. s. ř. k rukám právního zástupce žalobce.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat dovolání do dvou měsíců ode dne doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu, který ve věci rozhodoval v prvním stupni, a to za podmínek stanovených v § 237 o. s. ř.

Praha 5. června 2019

Mgr. René Fischer, v. r.
předsedkyně senátu